
TRI SLOBODE POD LUPOM

Građanske
inicijative

sloboda izražavanja

sloboda okupljanja

sloboda udruživanja

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

10 - 23. april 2026. godine

Sloboda izražavanja

Brutalne pretnje medijskim radnicima

Visoki funkcioneri Srpske napredne stranke, Milenko Jovanov i Marjan Rističević, iskoristili su skupštinsku govornicu za direktne uvrede i etiketiranje televizija N1 i Nova S. Tokom zasedanja, N1 je nazvana „propagandno-terorističkim smećem“, dok su osnivači ovih medija označeni kao „psihopate“.

S obzirom na činjenicu da državni funkcioneri, u direktnom prenosu na nacionalnim frekvencijama, ugrožavaju bezbednost novinara i stvaraju opasan ambijent za njihov rad, ne čudi to da su novinari Nenad Kulačin i Marko Vidojković ponovo izloženi seriji brutalnih pretnji smrću i fizičkim nasiljem. Poruke poput „antifa teroriste treba pržiti“ i „skinuti vam glavu“ objavljene su čak i kao direktan odgovor na vesti o osudi prethodnih pretnji. Iako napadači često koriste lične profile sa stvarnim imenima i fotografijama, većina ovih slučajeva ostaje bez sudskog epiloga - od 26 pokrenutih predmeta u poslednjih nekoliko godina, samo tri su završena osuđujućom presudom, dok je Vidojković zbog ugrožene bezbednosti ranije morao da napusti zemlju.

Novinari i saradnici časopisa „Revolt“ izloženi su kontinuiranim i brutalnim pretnjama smrću nakon serije tekstova o korupciji i desničarskim grupama. Na društvenim mrežama i putem anonimnih poruka upućene su im direktne pretnje fizičkom likvidacijom, uz poruke da će biti „pronađeni i uklonjeni“. Pored pretnji novinarima, na meti su se našle i njihove porodice, a privatne adrese nekih od članova redakcije deljene su na zatvorenim grupama uz pozive na nasilje. Iako su svi slučajevi uredno prijavljeni, do sada niko nije priveden niti procesuiran.

Uništavanje imovine autoprevoznika

Prevozniku Milomiru Jaćimoviću zapaljen je autobus na parkingu ispred njegove porodične kuće. Incident se dogodio u noćnim satima, a vatra je potpuno uništila vozilo pre nego što su vatrogasci uspeli da je ugase. Jaćimović kaže da je zapaljen autobus kojim je pre nekoliko meseci blokirao opštinu Žabalj, kao i da je njime već dugo vozio studente, ali i da ovo nije prvi put da se suočava sa uništavanjem imovine.

Sloboda okupljanja

Napadi tokom studentskih akcija

Tokom akcije Student u svakom selu, u Vitanovcu kod Kraljeva napadnuti su studenti koji su sprovodili akciju tog dana. Napadači su ih verbalno vređali, jednom studentu su izbili telefon iz ruke, a studentkinji su uzeli fotoapararat nakon čega su ga bacili, a nju pribili uz ogradu.

Tokom druge akcije, pod nazivom Studenti pobeđuju, u Lazarevcu 18. aprila fizički su napadnuti maloletni mladić i žena koja je lepila nalepnice po gradu, od strane već poznatog i incidentnog vlasnika menjačnica Nenada Sindelića. Prema svedočenjima studenata u blokadi iz Lazarevca, ovo nije prvi put da članovi porodice Sindelić ulaze u sukobe sa političkim neistomišljenicima. Prethodnih meseci zabeležene su pretnje, provokacija i uznemiravanje studenata. Napadnuta žena zadobila je udarce u predelu glave dok je maloletni mladić zadobio udarce u noge. Slučaj je prijavljen policiji.

Policijska represija nad studentima i aktivistima

Stanovnici Valjeva izašli su na ulice 14. aprila kako bi podsetili da, ni osam meseci nakon policijske brutalnosti na ulicama tog grada, odgovornih za prebijanje građana i maloletnika i dalje nema. Tokom okupljanja građana u Valjevu, policajci sa fantomkama na licima priveli su učesnike skupa, pri čemu su odbili da se identifikuju građanima koji su tražili uvid u njihove legitimacije. Maskirani policajci su intervenisali bez jasnih obeležja i objašnjenja razloga za privođenje, što je prouzrokovalo do tenzija na licu mesta. Privedeni građani su ubačeni u vozila bez vidljivih oznaka i odvezeni, dok su prisutni očevici događaj opisali kao zastrašivanje i demonstraciju sile, uz kršenje osnovnih policijskih procedura o obavezi identifikacije prilikom vršenja službene dužnosti.

Troje studenata Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu priveli su inspektori u civilu koji su, kako kažu, reagovali po dojavu, ali bez naloga. Studenti su privedeni bez jasnog obrazloženja o razlogu privođenja a izvršen je i pretres vozila.

Dvoje aktivista neformalnih građanskih inicijativa „Zrenjaninski zborovi“ i „Bicikl gerila“ privedeni su u Zrenjaninu, nakon što su uklanjali političke nalepnice „Žuti lopovi“ i ispisali grafit „Studenti pobeđuju“. U trenutku uklanjanja nalepnica, pred aktivistima su se pojavila dva policijska automobila sa četiri policajca koji su ih momentalno legitimisali i priveli. Aktivistkinja je u policijskoj stanici preživela posebno problematičan pretres, od strane žene u civilu koja se nije predstavila, a na teret joj se stavlja neposredovanje lične karte.

Masovna upotreba neobebeženih vozila, policajaca sa fantomkama bez jasnih obeležja koji odbijaju da se legitimišu, kao i policajaca koji prilikom privođenja upotrebljavaju prekomernu fizičku silu direktno krše Zakon o policiji. Ovakva praksa onemogućava građanima da znaju ko ih privodi i da li ta lica uopšte imaju službena ovlašćenja.

Incident tokom protesta meštana sela Ratina

Tokom protesta meštana sela Ratina kod Kraljeva, koji su blokirali saobraćaj zahtevajući obeštećenje za zemlju oduzetu radi izgradnje auto-puta, na meštane je puštena voda iz cisterne u punom mlazu. Umesto da ih firma koja izvodi radove obešteti, njeni radnici su rešili da se obračunaju s nezadovoljnim građanima. Jedna žena je tom prilikom ozbiljnije povređena. Nezadovoljnim poljoprivrednicima šteta nastala gradnjom auto-puta od Kruševca do Trstenika, nikada nije isplaćena. Povodom ovog događaja nadležne institucije se nisu oglasile.

Sloboda udruživanja

Pritisци na radnim mestima

Pritisци na zaposlene u javnim preduzećima ne jenjavaju, a metode ućutkivanja glasova onih koji govore glasno postaju sve brutalnije. Radnik beogradskog JKP „Gradska čistoća“, Milan Petrić, fizički je napadnut na svom radnom mestu. Incident se dogodio u krugu preduzeća kada mu je osoba, za koju tvrdi da je navodni kolega kog retko viđa na poslu, prišao s leđa, opsovao ga i udario. Usled udarca, Petrić je pao i zadobio tešku telesnu povredu odnosno prelom ruke. Napadnuti radnik ističe da ovaj incident nije izolovan slučaj, već kulminacija višegodišnjih pritisaka, mobinga i šikaniranja koje trpi zbog toga što je ukazivao na nepravilnosti u radu preduzeća i sporne tendere. On navodi da je ranije već dobio otkaz koji je sud poništio pre dva meseca, ali da se pritisci na njega nastavljaju. Prema rečima povređenog radnika, javno preduzeće se tretira kao partijska firma u kojoj se zapošljavaju stranački aktivisti koji se ne pojavljuju na poslu, dok se zaposleni koji odbijaju da učestvuju u takvim radnjama suočavaju sa pretnjama i fizičkim nasiljem.

Tokom blokade raskrsnice u Novom Sadu 17. aprila 2026. godine, kada su građani odavali poštu stradalima u padu nadstrešnice, došlo je do verbalnog sukoba između jednog starijeg muškarca iz Sremskih Karlovaca i okupljenih građana. Dvojica policajaca su intervenisala i udaljila muškarca sa raskrsnice, nakon čega je na društvenim mrežama objavljen snimak događaja. Nakon objavljivanja snimka, protiv dvojice policijskih službenika pokrenuti su disciplinski postupci, a jedan od njih je suspendovan. Prema navodima policajca iz Novog Sada disciplinske mere usledile su zbog političkog pritiska iz vrha MUP-a, iako policajci, kako tvrdi, nisu postupali protivzakonito već su pokušali da spreče eskalaciju incidenta. Povodom reakcije policije tokom događaja, Zaštitnik građana Zoran Pašalić pokrenuo je postupak kontrole zakonitosti i pravilnosti rada Ministarstva unutrašnjih poslova.

Mladi fudbaler iz Kruševca, Jovan Zogović, izbačen je iz fudbalskog kluba „Bor 1919“ jer je odbio da prisustvuje mitingu Srpske napredne stranke. Prema njegovim rečima, uprava kluba je od igrača zahtevala da odu na politički skup, a kada je on to odbio, saopšteno mu je da više ne može da trenira i da „ne pripada Boru“. Jovan je naveo da mu je direktno rečeno da njegovo odbijanje ima posledice po status u timu.